

До

Г-жа Цецка Цачева

Председател
Народно събрание

Г-н Бойко Борисов

Министър председател
Република България

Г-жа Диана Ковачева

Министър на правосъдието

Г-жа Искра Фидосова

Председател на
Комисия по правни въпроси
Народно събрание

Г-жа Катрин Дей

Главен секретар
Европейска комисия

Копие до:

Председатели на парламентарни
групи

Медии

Уважаеми дами и господа,

Продължаващата полемика относно процедурата за избор на инспектори в Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС) от Народното събрание, ни ангажира още веднъж да припомним същността на своята позиция, изразена в писмо от 19.12.2011 г., подкрепена от 11 водещи правни неправителствени организации и доразвита от Съюза на съдиите в писмото им от 20.12.2011 г.

Фундаменталният проблем, който поставихме на вниманието на обществото и институциите, беше сгрешената процедура на подбор и номиниране на парламентарните назначения в съдебната власт, а не само конкретните персонални номинации. Това, че изборът на членове на ИВСС предизвика такава обществена реакция и отклик от Европейската комисия и се стигна до закъсняло оттегляне на вече избран инспектор, са единствено симптоми на системната порочност на процедурата, прилагана от парламента. Тя се корени в недостатъците на Закона за съдебната власт, прояви се в начина, по който беше проведен този избор и кулминира в настоящото предизвестено делегитимиране на още един от органите на съдебната власт. Всичко това се потвърждава и от факта, че изборът на двамата членове на ВСС от

парламентарната квота, проведен през юли 2011 г., по никакъв начин не се различава от избора на ИВСС.

Независимо от оттеглянето на г-н Цонев от новоизбрания ИВСС, съставът му все така остава със съмнителен капацитет за компетентна и легитимна работа.

Не приемаме, че оттеглянето има онова значение, което му придава г-н Цонев в изявлението си до медиите. То съвсем не подчертава "факта, че процедурата по номинациите и избор на инспектори бяха прозрачни и отворени за обществото и всички институции". Напротив, непрозрачни и затворени остават мотивите на г-н Цонев да не се оттегли преди избора му от Народното събрание въпреки същата вълна на обществена съпротива срещу назначаването му. Направи го след това и позицията му бе оценена като достоен акт от представители на изпълнителната власт с надеждата, че така ще бъдат смекчени критичните констатации в предстоящия доклад на Европейската комисия.

Основна грижа на българските държавни власти е функционирането на една независима съдебна власт. Само така ще се стигне и до положителна промяна в оценката на европейските наблюдатели. В този смисъл ИВСС, такъв, какъвто е сега, продължава да бъде същият проблем за обществото, както и преди оттеглянето на г-н Цонев.

Подчертаваме, че докато не бъдат решително реформирани правилата за парламентарни назначения в органите на съдебната власт, нищо не се променя. Проблемът остава и ние ще продължаваме да настояваме за неговото разрешаване както пред българските, така и пред международните институции. Сега този проблем заплашва да опорочи и избора на нов ВСС.

Обръщаме се към министъра на правосъдието и министър-председателя с искане да се ангажират с широка дискусия за изработване и внасяне на изменения в Закона за съдебната власт, които да предвидят детайлна уредба на процедурата за назначения в съдебната система от страна на Народното събрание. Тази процедура трябва да гарантира обществено участие, да предвижда достатъчно време за проучване на всички релевантни обстоятелства относно кандидатите и тяхната професионална квалификация и авторитет, както и реално публично изслушване с въпроси и отговори по същество. Призоваваме парламентарно представените сили със същия консенсус, с който заложиха репутацията си в опорочената процедура за избор на нов ИВСС, да подкрепят подобни изменения.

Тези промени са основно изпитание за наличието на политическа воля за реформиране на правосъдието ни. Без тях съдебната система ще продължи да бъде управлявана зле и да бъде под сянката на зависимости, които се просмукват от политическата система, което дългосрочно осъжда българското общество на липсващо правосъдие.

Надяваме се, че най-сетне ще станем свидетели на градивен отговор.

27.12.2011 г.

С уважение:

Антоанета Цонева, Президент на УС
Институт за развитие на публичната среда

Биляна Гяурова-Вегертседер, Директор
Български институт за правни инициативи

Георги Милков, Председател на УС
Мрежа за гражданско наблюдение на съда и
център на НПО в Разград

Д-р Гургана Жулева, Изпълнителен директор
Програма достъп до информация

Д-р Ива Пушкарлова
Председател на УС
Фондация за развитие на правосъдието

Йонко Грозев, програмен директор
Център за либерални стратегии

Маргарита Илиева, заместник-председателка
Български хелзинкски комитет

Д-р Мария Йорданова, Директор на Правната
програма
Център за изследване на демокрацията

Мирослава Тодорова, Председател на УС
Съюз на съдиите в България

Михаил Екимджиев, Председател на УС
Асоциация за европейска интеграция и права
на човека

София Разбойникова, Председател на УС
Български адвокати за правата на човека

Стефан Попов, Изпълнителен директор
Фондация РискМонитор